

Azrā

Jilāwatanī se Wāpasī

¹ Fāras ke bādshāh Khoras kī hukūmat ke pahle sāl meñ Rab ne wuh kuchh pūrā hone diyā jis kī peshgoī us ne Yarmiyāh kī mārifat kī thī. Us ne Khoras ko zail kā elān karne kī tahrīk dī. Yih elān zabānī aur tahrīrī taur par pūrī bādshāhī meñ kiyā gayā.

² “Fāras kā bādshāh Khoras farmātā hai, Rab āsmān ke Kḥudā ne duñiyā ke tamām mamālik mere hawāle kar die haiñ. Us ne mujhe Yahūdāh ke shahr Yarūshalam meñ us ke lie ghar banāne kī zimmedārī dī hai. ³ Āp meñ se jitne us kī qaum ke haiñ Yarūshalam ke lie rawānā ho jāeñ tāki wahāñ Rab Isrāīl ke Kḥudā ke lie ghar banāeñ, us Kḥudā ke lie jo Yarūshalam meñ sukūnat kartā hai. Āp kā Kḥudā āp ke sāth ho. ⁴ Jahāñ bhī Isrāīlī qaum ke bache hue log rahte haiñ, wahāñ un ke paṛosiyōñ kā farz hai ki wuh sone-chāñdī aur māl-maweshī se un kī madad kareñ. Is ke alāwā wuh apnī kḥushī se Yarūshalam meñ Allāh ke ghar ke lie hadiye bhī deñ.”

⁵ Tab kuchh Isrāīlī rawānā ho kar Yarūshalam meñ Rab ke ghar ko tāmīr karne kī taiyariyāñ karne lage. Un meñ Yahūdāh aur Binyamīn ke kḥāndānī sarparast, imām aur Lāwī shāmil the yānī jitne logoñ ko Allāh ne tahrīk dī thī. ⁶ Un ke tamām paṛosiyōñ ne unheñ sonā-chāñdī aur māl-maweshī de kar un kī madad kī. Is ke alāwā

unhoñ ne apnī khushī se bhī Rab ke ghar ke lie hadiye die.

⁷ Khoras Bādshāh ne wuh chīzeñ wāpas kar dīñ jo Nabūkadnazzar ne Yarūshalam meñ Rab ke ghar se lūṭ kar apne dewatā ke mandir meñ rakh dī thīñ. ⁸ Unheñ nikāl kar Fāras ke bādshāh ne Mitrādāt khazāñchī ke hawāle kar diyā jis ne sab kuchh giñ kar Yahūdāh ke buzurg Shesbazzar ko de diyā. ⁹ Jo fahrist us ne likhī us meñ zail kī chīzeñ thīñ:

sone ke 30 bāsan,
chāñdī ke 1,000 bāsan,
29 chhuriyāñ,

¹⁰ sone ke 30 pyāle,
chāñdī ke 410 pyāle,
bāqī chīzeñ 1,000 adad.

¹¹ Sone aur chāñdī kī kul 5,400 chīzeñ thīñ. Shesbazzar yih sab kuchh apne sāth le gayā jab wuh jilāwatanon ke sāth Bābal se Yarūshalam ke lie rawānā huā.

2

Wāpas Āe Hue Isrāliyon kī Fahrist

¹ Zail meñ Yahūdāh ke un logon kī fahrist hai jo jilāwatanī se wāpas āe. Bābal kā bādshāh Nabūkadnazzar unheñ qaid karke Bābal le gayā thā, lekin ab wuh Yarūshalam aur Yahūdāh ke un shahron meñ phir jā base jahāñ un ke khāñdān pahle rahte the. ² Un ke rāhnumā Zarubbābal, Yashua, Nahmiyāh, Sirāyāh, Rālāyāh, Mardakī, Bilshān, Misfār, Bigwī, Rahūm aur Bānā the. Zail kī fahrist meñ

wāpas āe hue ẓhāndānoñ ke mard bayān kie gae haiñ.

- ³ Parūs kā ẓhāndān: 2,172,
- ⁴ Safatiyāh kā ẓhāndān: 372,
- ⁵ Araḡh kā ẓhāndān: 775,
- ⁶ Pakhat-moāb kā ẓhāndān yānī Yashua aur Yoāb kī aulād: 2,812,
- ⁷ Ailām kā ẓhāndān: 1,254,
- ⁸ Zattū kā ẓhāndān: 945,
- ⁹ Zakkī kā ẓhāndān: 760,
- ¹⁰ Bānī kā ẓhāndān: 642,
- ¹¹ Babī kā ẓhāndān: 623,
- ¹² Azjād kā ẓhāndān: 1,222,
- ¹³ Adūniqām kā ẓhāndān: 666,
- ¹⁴ Bigwī kā ẓhāndān: 2,056,
- ¹⁵ Adīn kā ẓhāndān: 454,
- ¹⁶ Atīr kā ẓhāndān yānī Hizqiyāh kī aulād: 98,
- ¹⁷ Bazī kā ẓhāndān: 323,
- ¹⁸ Yūrā kā ẓhāndān: 112,
- ¹⁹ Hāshūm kā ẓhāndān: 223,
- ²⁰ Jibbār kā ẓhāndān: 95,
- ²¹ Bait-laham ke bāshinde: 123,
- ²² Natūfā ke 56 bāshinde,
- ²³ Anatot ke bāshinde: 128,
- ²⁴ Azmāwat ke bāshinde: 42,
- ²⁵ Qiriyat-yārīm, Kafīrā aur Bairot ke bāshinde: 743,
- ²⁶ Rāmā aur Jibā ke bāshinde: 621,
- ²⁷ Mikmās ke bāshinde: 122,
- ²⁸ Baitel aur Aī ke bāshinde: 223,
- ²⁹ Nabū ke bāshinde: 52,
- ³⁰ Majbīs ke bāshinde: 156,
- ³¹ Dūsre Ailām ke bāshinde: 1,254,

³² Hārim ke bāshinde: 320,

³³ Lūd, Hādīd aur Onūs ke bāshinde: 725,

³⁴ Yarīhū ke bāshinde: 345,

³⁵ Sanā'ah ke bāshinde: 3,630.

³⁶ Zail ke imām jilāwatanī se wāpas āe.

Yadāyāh kā ḳhāndān jo Yashua kī nasl kā thā:
973,

³⁷ Immer kā ḳhāndān: 1,052,

³⁸ Fashhūr kā ḳhāndān: 1,247,

³⁹ Hārim kā ḳhāndān: 1,017.

⁴⁰ Zail ke Lāwī jilāwatanī se wāpas āe. Yashua aur Qadmiyel kā ḳhāndān yānī Hūdāwiyāh kī aulād: 74,

⁴¹ Gulūkār: Āsaf ke ḳhāndān ke 128 ādmī,

⁴² Rab ke ghar ke darbān: Sallūm, Atīr, Talmūn, Aqqūb, Ḳhatitā aur Sobī ke ḳhāndānoñ ke 139 ādmī.

⁴³ Rab ke ghar ke ḳhidmatgāroñ ke darj-e-zail ḳhāndān jilāwatanī se wāpas āe.

Zihā, Hasūfā, Tabbāot, ⁴⁴ Qarūs, Siyāhā, Fadūn, ⁴⁵ Libānā, Hajābā, Aqqūb, ⁴⁶ Hajāb, Shalmī, Hanān, ⁴⁷ Jiddel, Jahar, Riyāyāh, ⁴⁸ Razīn, Naqūdā, Jazzām, ⁴⁹ Uzzā, Fāsīh, Basī, ⁵⁰ Asnā, Maūnīm, Nafūsīm, ⁵¹ Baqbūq, Haqūfā, Harhūr, ⁵² Bazlūt, Mahīdā, Harshā, ⁵³ Barqūs, Sīsarā, Tāmāh, ⁵⁴ Naziyāh aur Ḳhatīfā.

⁵⁵ Sulemān ke ḳhādimoñ ke darj-e-zail ḳhāndān jilāwatanī se wāpas āe.

Sūtī, Sūfirat, Farūdā, ⁵⁶ Yālā, Darqūn, Jiddel, ⁵⁷ Safatīyāh, Ḳhattīl, Fūkirat-zabāym aur Amī.

⁵⁸ Rab ke ghar ke ḳhidmatgāroñ aur Sulemān ke ḳhādimoñ ke ḳhāndānoñ meñ se wāpas āe hue mardoñ kī tādād 392 thī. ⁵⁹⁻⁶⁰ Wāpas āe hue

ḳhāndānoñ Dilāyāh, Tūbiyāh aur Naqūdā ke 652 mard sābit na kar sake ki Isrāīl kī aulād haiñ, go wuh Tal-milah, Tal-harshā, Karūb, Addūn aur Immer ke rahne wāle the.

⁶¹⁻⁶² Habāyāh, Haqqūz aur Barzillī ke ḳhāndānoñ ke kuchh imām bhī wāpas āe, lekin unheñ Rab ke ghar meñ ḳhidmat karne kī ijāzat na milī. Kyoñki go unhoñ ne nasabnāme meñ apne nām talāsh kie un kā kahīñ zikr na milā, is lie unheñ nāpāk qarār diyā gayā. (Barzillī ke ḳhāndān ke bānī ne Barzillī Jiliyādī kī beṭī se shādī karke apne susar kā nām apnā liyā thā.)

⁶³ Yahūdāh ke gawarnar ne hukm diyā ki in tīn ḳhāndānoñ ke imām filhāl qurbāniyoñ kā wuh hissā khāne meñ sharīk na hoñ jo imāmoñ ke lie muqarrar hai. Jab dubārā imām-e-āzam muqarrar kiyā jāe to wuhī Ūrīm aur Tummīm nāmī qurā dāl kar muāmalā hal kare.

⁶⁴ Kul 42,360 Isrāīlī apne watan lauṭ āe, ⁶⁵ nīz un ke 7,337 ḡhulām aur launḍiyāñ aur 200 gulūkār jin meñ mard-o-ḳhawātīn shāmil the.

⁶⁶ Isrāīliyoñ ke pās 736 ghoṛe, 245 ḳhachchar, ⁶⁷ 435 ūñṭ aur 6,720 gadhe the.

⁶⁸ Jab wuh Yarūshalam meñ Rab ke ghar ke pās pahuñche to kuchh ḳhāndānī sarparastoñ ne apnī ḳhushī se hadiye die tāki Allāh kā ghar nae sire se us jagah tāmīr kiyā jā sake jahān pahle thā. ⁶⁹ Har ek ne utnā de diyā jitnā de sakā. Us waqt sone ke kul 61,000 sikke, chāñḍī ke 2,800 kilogrām aur imāmoñ ke 100 libās jamā hue.

⁷⁰ Imām, Lāwī, gulūkār, Rab ke ghar ke darbān aur ḳhidmatgār, aur awām ke kuchh log apnī

apnī ābāi ābādiyoñ meñ dubārā jā base. Yoñ tamām Isrāīlī dubārā apne apne shahroñ meñ rahne lage.

3

Nāi Qurbāngāh par Qurbāniyāñ

¹ Sātweñ mahīne kī ibtidā meñ pūrī qaum Yarūshalam meñ jamā huī. Us waqt Isrāīlī apnī ābādiyoñ meñ dubārā ābād ho gae the. ² Jamā hone kā maqsad Isrāīl ke Ḳhudā kī qurbāngāh ko nae sire se tāmīr karnā thā tāki mard-e-Ḳhudā Mūsā kī sharīat ke mutābiq us par bhasm hone wālī qurbāniyāñ pesh kī jā sakeñ. Chunānche Yashua bin Yūsadaq aur Zarubbābal bin Siyāltiyel kām meñ lag gae. Yashua ke imām bhāiyoñ aur Zarubbābal ke bhāiyoñ ne un kī madad kī. ³ Go wuh mulk meñ rahne wālī dīgar qaumoñ se sahme hue the tāham unhoñ ne qurbāngāh ko us kī purānī buniyād par tāmīr kiyā aur subah-shām us par Rab ko bhasm hone wālī qurbāniyāñ pesh karne lage. ⁴ Jhoñp̄riyoñ kī Īd unhoñ ne sharīat kī hidāyat ke mutābiq manāī. Us hafte ke har din unhoñ ne bhasm hone wālī utnī qurbāniyāñ chaḥhāñ jitrī zarūrī thīñ.

⁵ Us waqt se imām bhasm hone wālī tamām darkār qurbāniyāñ bāqāydaḡī se pesh karne lage, nīz Nae Chānd kī Īdoñ aur Rab kī bāqī maḥsūs-o-muqaddas Īdoñ kī qurbāniyāñ. Qaum apnī ḳhushī se bhī Rab ko qurbāniyāñ pesh kartī thī. ⁶ Go Rab ke ghar kī buniyād abhī ḡālī nahīñ gaī thī to bhī Isrāīlī sātweñ mahīne ke pahle din se Rab ko bhasm hone

wālī qurbāniyān pesh karne lage. ⁷ Phir unhoñ ne rājoñ aur kārīgaroñ ko paise de kar kām par lagāyā aur Sūr aur Saidā ke bāshindoñ se deodār kī lakaṛī mangwāī. Yih lakaṛī Lubnān ke pahārī ilāqe se samundar tak lāī gaī aur wahāñ se samundar ke rāste Yāfā pahuñchāī gaī. Isrāīliyoñ ne muāwaze meñ khāne-pīne kī chīzeñ aur zaitūn kā tel de diyā. Fāras ke bādshāh Ḳhoras ne unheñ yih karwāne kī ijāzat dī thī.

Rab ke Ghar kī Tāmīr-e-Nau

⁸ Jilāwatanī se wāpas āne ke dūsre sāl ke dūsre mahīne meñ Rab ke ghar kī nae sire se tāmīr shurū huī. Is kām meñ Zarubbābal bin Siyāltiyel, Yashua bin Yūsadaq, dīgar imām aur Lāwī aur watan meñ wāpas āe hue bāqī tamām Isrāīlī sharīk hue. Tāmīrī kām kī nigarānī un Lāwīyoñ ke zimme lagā dī gaī jin kī umr 20 sāl yā is se zāyid thī.

⁹ Zail ke log mil kar Rab kā ghar banāne wāloñ kī nigarānī karte the: Yashua apne beṭoñ aur bhāīyoñ samet, Qadmiyel aur us ke beṭe jo Hūdāwiyāh kī aulād the aur Hanadād ke ḳhāndān ke Lāwī.

¹⁰ Rab ke ghar kī buniyād rakhte waqt imām apne muḳaddas libās pahne hue sāth ḳhaṛe ho gae aur turam bajāne lage. Āsaf ke ḳhāndān ke Lāwī sāth sāth jhāñjh bajāne aur Rab kī satāish karne lage. Sab kuchh Isrāīl ke bādshāh Dāūd kī hidāyāt ke mutābiq huā. ¹¹ Wuh hamd-o-sanā ke gīt se Rab kī tārif karne lage, “Wuh bhalā hai, aur Isrāīl par us kī shafqat abadī hai!” Jab hāzirīn ne dekhā ki Rab ke ghar kī buniyād rakhī jā rahī

hai to sab Rab kī ḵhushī meñ zordār nāre lagāne lage.

¹² Lekin bahut-se imām, Lāwī aur ḵhāndānī sarparast hāzir the jinhoñ ne Rab kā pahlā ghar dekhā huā thā. Jab un ke deḵhte deḵhte Rab ke nae ghar kī buniyād rakhī gāi to wuh buland āwāz se rone lage jabki bāqī bahut sāre log ḵhushī ke nāre lagā rahe the. ¹³ Itnā shor thā kī ḵhushī ke nāroñ aur rone kī āwāzoñ meñ imtiyāz na kiyā jā sakā. Shor dūr dūr tak sunāi diyā.

4

Rab ke Ghar kī Tāmīr kī Muḵhālafat

¹ Yahūdāh aur Binyamīn ke dushmanoñ ko patā chalā kī watan meñ wāpas āe hue Isrāīlī Rab Isrāīl ke Ḵhudā ke lie ghar tāmīr kar rahe haiñ. ² Zarubbābal aur ḵhāndānī sarparastoñ ke pās ā kar unhoñ ne darḵhāst kī, “Ham bhī āp ke sāth mil kar Rab ke ghar ko tāmīr karnā chāhte haiñ. Kyoñki jab se Asūr ke bādshāh Asarhaddon ne hamēñ yahāñ lā kar basāyā hai us waqt se ham āp ke Ḵhudā ke tālib rahe aur use qurbāniyāñ pesh karte āe haiñ.” ³ Lekin Zarubbābal, Yashua aur Isrāīl ke bāqī ḵhāndānī sarparastoñ ne inkār kiyā, “Nahīñ, is meñ āp kā hamāre sāth koī wāstā nahīñ. Ham akele hī Rab Isrāīl ke Ḵhudā ke lie ghar banāenge, jis tarah Fāras ke bādshāh Ḵhoras ne hamēñ hukm diyā hai.”

⁴ Yih sun kar mulk kī dūsrī qaumeñ Yahūdāh ke logoñ kī hauslāshiknī aur unheñ ḍarāne kī koshish karne lagīñ tāki wuh imārat banāne se

bāz aēñ. ⁵ Yahān tak ki wuh Fāras ke bādshāh Khoras ke kuchh mushīron ko rishwat de kar kām rokne meñ kāmyāb ho gae. Yoñ Rab ke ghar kī tāmīr Khoras Bādshāh ke daur-e-hukūmat se le kar Dārā Bādshāh kī hukūmat tak rukī rahī.

⁶ Bād meñ jab Aḳhaswerus Bādshāh kī hukūmat shurū huī to Isrāīl ke dushmanon ne Yahūdāh aur Yarūshalam ke bāshindon par ilzām lagā kar shikāyatī khat likhā.

⁷ Phir Artakhsastā Bādshāh ke daur-e-hukūmat meñ use Yahūdāh ke dushmanon kī taraf se shikāyatī khat bhejā gayā. Khat ke pīchhe khāskar Bishlām, Mītradāt aur Tābiyel the. Pahle use Arāmī zabān meñ likhā gayā, aur bād meñ us kā tarjumā huā. ⁸ Sāmariya ke gawarnar Rahūm aur us ke Mīrmunshī Shamsī ne shahanshāh ko khat likh diyā jis meñ unhon ne Yarūshalam par ilzāmāt lagāe. Pate meñ likhā thā,

⁹ Az: Rahūm Gawarnar aur Mīrmunshī Shamsī, nīz un ke hamkhdmat qāzī, safīr aur Tarpal, Sippar, Arak, Bābal aur Sosan yānī Ailām ke mard, ¹⁰ nīz bāqī tamām qaumeñ jin ko azīm aur azīz bādshāh Ashūrbanīpāl ne uṭhā kar Sāmariya aur Dariyā-e-Furāt ke bāqīmāndā maḡhribī ilāqe meñ basā diyā thā.

¹¹ Khat meñ likhā thā,

“Shahanshāh Artakhsastā ke nām,

Az: āp ke khādīm jo Dariyā-e-Furāt ke maḡhrib meñ rahte haiñ.

¹² Shahanshāh ko ilm ho ki jo Yahūdī āp ke huzūr se hamāre pās Yarūshalam pahuñche haiñ wuh is waqt us bāghī aur sharīr shahr ko nae sire se tāmīr kar rahe haiñ. Wuh fasīl ko

bahāl karke buniyādoñ kī marammat kar rahe haiñ. ¹³ Shahanshāh ko ilm ho ki agar shahr nae sire se tāmīr ho jāe aur us kī fasīl takmīl tak pahuñche to yih log ṭaiks, kharāj aur mahsūl adā karne se inkār kar deñge. Tab bādshāh ko nuqsān pahuñchegā. ¹⁴ Ham to namak-harām nahīñ haiñ, na shahanshāh kī tauhīn bardāsht kar sakte haiñ. Is lie ham guzārish karte haiñ ¹⁵ ki āp apne bāpdādā kī tārikhī dastāwezāt se Yarūshalam ke bāre meñ mālūmāt hāsīl karen, kyonki un meñ is bāt kī tasdiq milegī ki yih shahr māzī meñ sarkash rahā. Haqīqat meñ shahr ko isī lie tabāh kiyā gayā ki wuh bādshāhoñ aur sūboñ ko tang kartā rahā aur qadīm zamāne se hī baġhāwat kā mambā rahā hai. ¹⁶ Ġharz ham shahanshāh ko ittalā dete haiñ ki agar Yarūshalam ko dubārā tāmīr kiyā jāe aur us kī fasīl takmīl tak pahuñche to Dariyā-e-Furāt ke maġhribī ilāqe par āp kā qābū jātā rahegā.”

¹⁷ Shahanshāh ne jawāb meñ likhā,

“Maiñ yih khat Rahūm Gawarnar, Shamsī Mirmunshī aur Sāmariya aur Dariyā-e-Furāt ke maġhrib meñ rahne wāle un ke hamkhidmat afsaroñ ko likh rahā hūñ.

Āp ko salām! ¹⁸ Āp ke khat kā tarjumā merī maujūdagī meñ huā hai aur use mere sāmne parhā gayā hai. ¹⁹ Mere hukm par Yarūshalam ke bāre meñ mālūmāt hāsīl kī gai haiñ. Mālūm huā ki wāqaī yih shahr qadīm zamāne se bādshāhoñ kī muḡhālafat karke sarkashī aur baġhāwat kā mambā rahā hai. ²⁰ Nīz, Yarūshalam tāqatwar bādshāhoñ kā dārul-hukūmat rahā hai. Un kī itnī tāqat thī ki

Dariyā-e-Furāt ke pūre maḡhribī ilāqe ko unheñ muḡhtalif qism ke ṭaiks aur ḡharāj adā karnā paṛā. ²¹ Chunāñche ab hukm deñ ki yih admī shahr kī tāmīr karne se bāz aeñ. Jab tak maiñ ḡhud hukm na dūn us waqt tak shahr ko nae sire se tāmīr karne kī ijāzat nahīn hai. ²² Dhyān deñ ki is hukm kī takmīl meñ sustī na kī jāe, aisā na ho ki shahanshāh ko baṛā nuqsān pahuñche.”

²³ Jyoñ hī ḡhat kī kāpī Rahūm, Shamsī aur un ke hamḡhidmat afsaroñ ko paṛh kar sunāi gaī to wuh Yarūshalam ke lie rawānā hue aur Yahūdiyoñ ko zabardastī kām jāri rakhne se rok diyā.

²⁴ Chunāñche Yarūshalam meñ Allāh ke ghar kā tāmīrī kām ruk gayā, aur wuh Fāras ke bādshāh Dārā kī hukūmat ke dūsre sāl tak rukā rahā.

5

Rab ke Ghar kī Tāmīr Dubārā Shurū Hotī Hai

¹ Ek din do nabī banām Hajjī aur Zakariyāh bin Iddū uṭh kar Isrāīl ke ḡhudā ke nām meñ jo un ke ūpar thā Yahūdāh aur Yarūshalam ke Yahūdiyoñ ke sāmne nabuwwat karne lage. ² Un ke hauslā-afzā alfāz sun kar Zarubbābal bin Siyāltiyel aur Yashua bin Yūsadaq ne faislā kiyā ki ham dubārā Yarūshalam meñ Allāh ke ghar kī tāmīr shurū kareñge. Donoñ nabī is meñ un ke sāth the aur un kī madad karte rahe.

³ Lekin jyoñ hī kām shurū huā to Dariyā-e-Furāt ke maḡhribī ilāqe ke gawarnar Tattanī aur Shatar-boznī apne hamḡhidmat afsaroñ samet Yarūshalam pahuñche. Unhoñ ne pūchhā, “Kis

ne āp ko yih ghar banāne aur is kā ḍhāñchā takmīl tak pahuñchāne kī ijāzat dī? ⁴ Is kām ke lie zimmedār ādmiyoñ ke nām hamēñ bataēñ!”
⁵ Lekin un kā Ḳhudā Yahūdāh ke buzurgoñ kī nigārānī kar rahā thā, is lie unheñ rokā na gayā. Kyoñki logoñ ne sochā ki pahle Dārā Bādshāh ko ittalā dī jāe. Jab tak wuh faislā na kare us waqt tak kām rokā na jāe.

⁶ Phir Dariyā-e-Furāt ke maḡhribī ilāqe ke gawarnar Tattanī, Shatar-boznī aur un ke hamkhidmat afsaroñ ne Dārā Bādshāh ko zail kā ḳhat bhejā,

⁷ “Dārā Bādshāh ko dil kī gahrāiyoñ se salām kahte haiñ! ⁸ Shahanshāh ko ilm ho ki sūbā Yahūdāh meñ jā kar ham ne dekhā ki wahāñ azīm Ḳhudā kā ghar banāyā jā rahā hai. Us ke lie baṛe tarāshe hue patthar istemāl ho rahe haiñ aur dīwāroñ meñ shahtīr lagāe jā rahe haiñ. Log baṛī jāñfishānī se kām kar rahe haiñ, aur makān un kī mehnat ke bāis tezī se ban rahā hai. ⁹ Ham ne buzurgoñ se pūchhā, ‘Kis ne āp ko yih ghar banāne aur is kā ḍhāñchā takmīl tak pahuñchāne kī ijāzat dī hai?’ ¹⁰ Ham ne un ke nām bhī mālūm kie tāki likh kar āp ko bhej sakeñ. ¹¹ Unhoñ ne hamēñ jawāb diyā,

‘Ham āsmān-o-zamīn ke Ḳhudā ke ḳhādim haiñ, aur ham us ghar ko az sar-e-nau tāmir kar rahe haiñ jo bahut sāl pahle yahāñ qāym thā. Isrāīl ke ek azīm bādshāh ne use qadīm zamāne meñ banā kar takmīl tak pahuñchāyā thā. ¹² Lekin hamāre bāpdādā ne āsmān ke Ḳhudā ko taish dilāyā, aur natīje meñ us ne unheñ Bābal ke bādshāh Nabūkadnazzar ke

hawāle kar diyā jis ne Rab ke ghar ko tabāh kar diyā aur qaum ko qaid karke Bābal meñ basā diyā. ¹³ Lekin bād meñ jab Ḳhoras bādshāh ban gayā to us ne apnī hukūmat ke pahle sāl meñ hukm diyā ki Allāh ke is ghar ko dubārā tāmīr kiyā jāe. ¹⁴ Sāth sāth us ne sone-chāndī kī wuh chīzeñ wāpas kar dīñ jo Nabūkadnazzar ne Yarūshalam meñ Allāh ke ghar se lūṭ kar Bābal ke mandīr meñ rakh dī thīñ. Ḳhoras ne yih chīzeñ ek ādmī ke sapurd kar dīñ jis kā nām Shesbazzar thā aur jise us ne Yahūdāh kā gawarnar muqarrar kiyā thā. ¹⁵ Us ne use hukm diyā ki sāmān ko Yarūshalam le jāo aur Rab ke ghar ko purānī jagah par az sar-e-nau tāmīr karke yih chīzeñ us meñ mahfūz rakho. ¹⁶ Tab Shesbazzar ne Yarūshalam ā kar Allāh ke ghar kī buniyād rakhī. Usī waqt se yih imārat zer-e-tāmīr hai, agarche yih āj tak mukammal nahīn huī.’

¹⁷ Chunāñche agar shahanshāh ko manzūr ho to wuh taftīsh karen ki kyā Bābal ke shāhī daftar meñ koī aisī dastāwez maujūd hai jo is bāt kī tasdīq kare ki Ḳhoras Bādshāh ne Yarūshalam meñ Rab ke ghar ko az sar-e-nau tāmīr karne kā hukm diyā. Guzārish hai ki shahanshāh hameñ apnā faislā pahuñchā deñ.”

6

Dārā Bādshāh Yahūdiyon kī Madad Kartā Hai

¹ Tab Dārā Bādshāh ne hukm diyā ki Bābal ke ḳhazāne ke daftar meñ taftīsh kī jāe. Is kā khoj

lagāte lagāte ² āḵhirkār Mādī shahr Ikbatānā ke qīle meñ tūmār mil gayā jis meñ likhā thā,

³ “Ḷhoras Bādshāh kī hukūmat ke pahle sāl meñ shahanshāh ne hukm diyā ki Yarūshalam meñ Allāh ke ghar ko us kī purānī jagah par nae sire se tāmīr kiyā jāe tāki wahāñ dubārā qurbāniyāñ pesh kī jā sakeñ. Us kī buniyād rakhne ke bād us kī ūñchāī 90 aur chaurāī 90 fuṭ ho. ⁴ Dīwāroñ ko yoñ banāyā jāe ki tarāshe hue pattharoñ ke har tīn raddoñ ke bād deodār ke shahtīroñ kā ek raddā lagāyā jāe. Aḵhrājāt shāhī ḵhazāne se pūre kie jāeñ. ⁵ Nīz sone-chāñdī kī jo chīzeñ Nabūkadnazzar Yarūshalam ke is ghar se nikāl kar Bābal lāyā wuh wāpas pahuñchāī jāeñ. Har chīz Allāh ke ghar meñ us kī apñī jagah par wāpas rakh dī jāe.”

⁶ Yih ḵhabar paṛh kar Dārā ne Dariyā-e-Furāt ke maḡhribī ilāqe ke gawarnar Tattanī, Shatarboznī aur un ke hamḵhidmat afsaroñ ko zail kā jawāb bhej diyā,

“Allāh ke is ghar kī tāmīr meñ mudāḵhalat mat karnā! ⁷ Logoñ ko kām jāri rakhne deñ. Yahūdīyoñ kā gawarnar aur un ke buzurg Allāh kā yih ghar us kī purānī jagah par tāmīr kareñ.

⁸ Na sirf yih balki maiñ hukm detā hūñ ki āp is kām meñ buzurgoñ kī madad kareñ. Tāmīr ke tamām aḵhrājāt waqt par muhaiyā kareñ tāki kām na ruke. Yih paise shāhī ḵhazāne yāñī Dariyā-e-Furāt ke maḡhribī ilāqe se jamā kie gae ṭaiksoñ meñ se adā kie jāeñ. ⁹ Roz baroz imāmoñ ko bhasm hone wālī qurbāniyoñ ke lie darkār tamām chīzeñ muhaiyā karte raheñ, ḵhāh wuh jawān bail, menḍhe, bheṛ ke bachche,

gandum, namak, mai yā zaitūn kā tel kyoñ na māngeñ. Is meñ sustī na kareñ ¹⁰ tāki wuh āsmān ke Ḳhudā ko pasandīdā qurbāniyān pesh karke shahanshāh aur us ke beṭoñ kī salāmatī ke lie duā kar sakeñ.

¹¹ Is ke alāwā main hukm detā hūñ ki jo bhī is farmān kī ḳhilāfwarzī kare us ke ghar se shahtīr nikāl kar kharā kiyā jāe aur use us par maslūb kiyā jāe. Sāth sāth us ke ghar ko malbe kā ḍher banāyā jāe. ¹² Jis Ḳhudā ne wahāñ apnā nām basāyā hai wuh har bādshāh aur qaum ko halāk kare jo mere is hukm kī ḳhilāfwarzī karke Yarūshalam ke ghar ko tabāh karne kī jurrat kare. Maiñ, Dārā ne yih hukm diyā hai. Ise har tarah se pūrā kiyā jāe.”

Rab ke Ghar kī Maḳhsūsiyat

¹³ Dariyā-e-Furāt ke maḡhribī ilāqe ke gawarnar Tattanī, Shatar-boznī aur un ke hamḳhidmat afsaron ne har tarah se Dārā Bādshāh ke hukm kī tāmīl kī. ¹⁴ Chunāñche Yahūdī buzurg Rab ke ghar par kām jāri rakh sake. Donoñ nabī Hajjī aur Zakariyāh bin Iddū apnī nabuwatoñ se un kī hauslā-afzāi karte rahe, aur yoñ sārā kām Isrāīl ke Ḳhudā aur Fāras ke bādshāhoñ Ḳhoras, Dārā aur Artakḥshastā ke hukm ke mutābiq hī mukammal huā.

¹⁵ Rab kā ghar Dārā Bādshāh kī hukūmat ke chhaṭe sāl meñ takmīl tak pahuñchā. Adār ke mahīne kā tīsrā dīn * thā. ¹⁶ Isrāīliyoñ ne imāmoñ, Lāwiyoñ aur jilāwatanī se wāpas āe hue Isrāīliyoñ samet baṛī ḳhushī se Rab ke

---

* 6:15 12 Mārch.

Ghar kī Maḵsūsiyat kī Īd manāī. ¹⁷ Unhoñ ne 100 bail, 200 menḍhe aur bheṛ ke 400 bachche qurbān kie. Pūre Īsrāīl ke lie gunāh kī qurbānī bhī pesh kī gai, aur is ke lie fī qabīlā ek bakrā yānī mil kar 12 bakre chaṛhāe gae. ¹⁸ Phir imāmoñ aur Lāwiyōñ ko Rab ke ghar kī ḵhidmat ke muḵhtalif gurohoñ meñ taqsīm kiyā gayā, jis tarah Mūsā kī sharīat hidāyat detī hai.

Īsrāīlī Fasah kī Īd Manāte Haiñ

¹⁹ Pahle mahīne ke 14weñ din † jilāwatanī se wāpas āe hue Īsrāīliyoñ ne Fasah kī Īd manāī. ²⁰ Tamām imāmoñ aur Lāwiyōñ ne apne ap ko pāk-sāf kar rakhā thā. Sab ke sab pāk the. Lāwiyōñ ne Fasah ke lele jilāwatanī se wāpas āe hue Īsrāīliyoñ, un ke bhāiyōñ yānī imāmoñ aur apne lie zabah kie. ²¹ Lekin na sirf jilāwatanī se wāpas āe hue Īsrāīlī is khāne meñ sharīk hue balki mulk ke wuh tamām log bhī jo Ġhairyahūdī qaumoñ kī nāpāk rāhoñ se alag ho kar un ke sāth Rab Īsrāīl ke Ḵhudā ke tālib hue the. ²² Unhoñ ne sāt din baṛī ḵhushī se Beḵhamīrī Roṭī kī Īd manāī. Rab ne un ke diloñ ko ḵhushī se bhar diyā thā, kyoñki us ne Fāras ke bādshāh kā dil un kī taraf māyl kar diyā thā tāki unheñ Īsrāīl ke Ḵhudā ke ghar ko tāmīr karne meñ madad mile.

7

Azrā Imām ko Yarūshalam Bhejā Jātā Hai

¹ In wāqiyāt ke kāfī arse bād ek ādmī banām Azrā Bābal ko chhoṛ kar Yarūshalam āyā. Us waqt Fāras ke bādshāh Artakḥshastā kī

---

† 6:19 21 Aprail.

hukūmat thī. Ādmī kā pūrā nām Azrā bin Sirāyāh bin Azariyāh bin Ḳhilqiyāh ² bin Sallūm bin Sadoq bin Aḳhītūb ³ bin Amariyāh bin Azariyāh bin Mirāyot ⁴ bin Zarakhiyāh bin Uzzī bin Buqqī ⁵ bin Abīsua bin Fīnhās bin Iliyazar bin Hārūn thā. (Hārūn imām-e-āzam thā.)

⁶ Azrā pāk nawishton kā ustād aur us shariyat kā ālim thā jo Rab Isrāil ke Ḳhudā ne Mūsā kī mārifat dī thī. Jab Azrā Bābal se Yarūshalam ke lie rawānā huā to shahanshāh ne us kī har ḳhāhish pūrī kī, kyonki Rab us ke Ḳhudā kā shafiq hāth us par thā. ⁷ Kaī Isrāilī us ke sāth gae. Imām, Lāwī, gulūkār aur Rab ke ghar ke darbān aur ḳhidmatgār bhī un meñ shāmil the. Yih Artakhsastā Bādshāh kī hukūmat ke sātweñ sāl meñ huā. ⁸⁻⁹ Qāfilā pahle mahīne ke pahle din * Bābal se rawānā huā aur pānchweñ mahīne ke pahle din † sahih-salāmat Yarūshalam pahuñchā, kyonki Allāh kā shafiq hāth Azrā par thā. ¹⁰ Wajah yih thī ki Azrā ne apne āp ko Rab kī shariyat kī taftish karne, us ke mutābiq zindagī guzārne aur Isrāilīyon ko us ke ahkām aur hidāyāt kī tālim dene ke lie waqf kiyā thā.

Shahanshāh Azrā ko Muḳhtārnāmā Detā Hai

¹¹ Artakhsastā Bādshāh ne Azrā Imām ko zail kā muḳhtārnāmā de diyā, usī Azrā ko jo pāk nawishton kā ustād aur un ahkām aur hidāyāt kā ālim thā jo Rab ne Isrāil ko dī thiñ. Muḳhtārnāme meñ likhā thā,

¹² “Az: Shahanshāh Artakhsastā

* 7:8-9 8 April. † 7:8-9 4 Agast.

Azrā Imām ko jo āsmān ke Ḳhudā kī shariyat kā ālim hai, salām! ¹³ Maiñ hukm detā hūñ ki agar merī saltanat meñ maujūd koī bhī Isrāīlī āp ke sāth Yarūshalam jā kar wahāñ rahnā chāhe to wuh jā saktā hai. Is meñ imām aur Lāwī bhī shāmil haiñ, ¹⁴ shahanshāh aur us ke sāt mushīr āp ko Yahūdāh aur Yarūshalam bhej rahe haiñ tāki āp Allāh kī us shariyat kī raushnī meñ jo āp ke hāth meñ hai Yahūdāh aur Yarūshalam kā hāl jāñch leñ. ¹⁵ Jo sonā-chāñdī shahanshāh aur us ke mushīron ne apnī ḳhushī se Yarūshalam meñ sukūnat karne wāle Isrāīl ke Ḳhudā ke lie qurbān kī hai use apne sāth le jāēñ. ¹⁶ Niz, jitnī bhī sonā-chāñdī āp ko sūbā Bābal se mil jāegī aur jitne bhī hadiye qaum aur imām apnī ḳhushī se apne Ḳhudā ke ghar ke lie jamā karen unheñ apne sāth le jāēñ. ¹⁷ Un poison se bail, mendhe, bheḳ ke bachche aur un kī qurbāniyon ke lie darkār ḡhallā aur mai kī nazareñ ḳharīd leñ, aur unheñ Yarūshalam meñ apne Ḳhudā ke ghar kī qurbāngāh par qurbān karen. ¹⁸ Jo paise bach jāēñ un ko āp aur āp ke bhāī waise ḳharch kar sakte haiñ jaise āp ko munāsib lage. Shart yih hai ki āp ke Ḳhudā kī marzī ke mutābiq ho. ¹⁹ Yarūshalam meñ apne Ḳhudā ko wuh tamām chīzeñ pahuñchāēñ jo āp ko Rab ke ghar meñ ḳhidmat ke lie dī jāēngī. ²⁰ Bāqī jo kuchh bhī āp ko apne Ḳhudā ke ghar ke lie ḳharīdnā paḳe us ke paise shāhī ḳhazānā adā karegā.

²¹ Maiñ, Artakhsastā Bādshāh Dariyā-e-Furāt ke maḡhib meñ rahne wāle tamām ḳhazānchiyon ko hukm detā hūñ ki har tarah se Azrā Imām kī māli madad karen. Jo bhī

āsmān ke Ḳhudā kī shariyat kā yih ustād mānge wuh use diyā jāe. ²² Use 3,400 kilogrām chāndī, 16,000 kilogrām gandum, 2,200 liṭar mai aur 2,200 liṭar zaitūn kā tel tak denā. Namak use utnā mile jitnā wuh chāhe. ²³ Dhyān se sab kuchh muhaiyā karen jo āsmān kā Ḳhudā apne ghar ke lie mānge. Aisā na ho ki shahanshāh aur us ke beṭon kī saltanat us ke ḡhazab kā nishānā ban jāe. ²⁴ Niz, āp ko ilm ho ki āp ko Allāh ke is ghar meṅ khidmat karne wāle kisī shaḡhs se bhī ḡharāj yā kisī ḡism kā ṭaiks lene kī ijāzat nahīn hai, ḡhāh wuh imām, Lāwī, gulūkār, Rab ke ghar kā darbān yā us kā khidmatgār ho.

²⁵ Ai Azrā, jo hikmat āp ke Ḳhudā ne āp ko atā kī hai us ke mutābiq majiṣṭreṭ aur qāzī muqarrar karen jo āp kī qaum ke un logoṅ kā insāf karen jo Dariyā-e-Furāt ke maḡhrib meṅ rahte haiṅ. Jitne bhī āp ke Ḳhudā ke ahkām jānte haiṅ wuh is meṅ shāmil haiṅ. Aur jitne in ahkām se wāqif nahīn haiṅ unheṅ āp ko tālīm denī hai. ²⁶ Jo bhī āp ke Ḳhudā kī shariyat aur shahanshāh ke qānūn kī ḡhilāfwarzī kare use saḡhtī se sazā dī jāe. Jurm kī sanjīdagī kā lihāz karke use yā to sazā-e-maut dī jāe yā jilāwatan kiyā jāe, us kī milkiyat zabt kī jāe yā use jel meṅ ḡalā jāe.”

Azrā kī Satāish

²⁷ Rab hamāre bāpdādā ke Ḳhudā kī tamjīd ho jis ne shahanshāh ke dil ko Yarūshalam meṅ Rab ke ghar ko shāndār banāne kī tahrīk dī hai. ²⁸ Usī ne shahanshāh, us ke mushīron aur tamām asar-o-rasūḡh rakhne wāle afsaron ke dilon ko merī taraf māyl kar diyā hai. Chūnki Rab mere Ḳhudā kā shafīq hāth mujh par thā is lie merā

hauslā barḥ gayā, aur maiṅ ne Isrāīl ke ḳhāndānī sarparastōṅ ko apne sāth Isrāīl wāpas jāne ke lie jamā kiyā.

8

Azrā ke sāth Jilāwatanī se Wāpas Āne Wāloṅ kī Fahrist

¹ Darj-e-zail un ḳhāndānī sarparastōṅ kī fahrist hai jo Artakḥshastā Bādshāh kī hukūmat ke daurān mere sāth Bābal se Yarūshalām ke lie rawānā hue. Har ḳhāndān ke mardoṅ kī tādād bhī darj hai:

²⁻³ Fīnhās ke ḳhāndān kā Jairsom,
Itamar ke ḳhāndān kā Dānyāl,
Dāūd ke ḳhāndān kā Hattūsh bin Sakaniyāh,
Parūs ke ḳhāndān kā Zakariyāh. 150 mard us ke sāth nasābnāme meṅ darj the.

⁴ Pakhat-moāb ke ḳhāndān kā Ilīhuainī bin Zarakhiyāh 200 mardoṅ ke sāth,

⁵ Zattū ke ḳhāndān kā Sakaniyāh bin Yahziyel 300 mardoṅ ke sāth,

⁶ Adīn ke ḳhāndān kā Abad bin Yūnatan 50 mardoṅ ke sāth,

⁷ Ailām ke ḳhāndān kā Yasāyāh bin Ataliyāh 70 mardoṅ ke sāth,

⁸ Safatiyāh ke ḳhāndān kā Zabadiyāh bin Mikāel 80 mardoṅ ke sāth,

⁹ Yoāb ke ḳhāndān kā Abadiyāh bin Yihiyel 218 mardoṅ ke sāth,

¹⁰ Bānī ke ḳhāndān kā Salūmīt bin Yūsifiyāh 160 mardoṅ ke sāth,

¹¹ Babī ke ḳhāndān kā Zakariyāh bin Babī 28 mardoṅ ke sāth,

¹² Azjād ke ḳhāndān kā Yūhanān bin Haqqātān
110 mardoñ ke sāth,

¹³ Adūniqām ke ḳhāndān ke āḳhirī log Ilīfat,
Ya'iyel aur Samāyāh 60 mardoñ ke sāth,

¹⁴ Bigwī kā ḳhāndān kā Ūtī aur Zabūd 70
mardoñ ke sāth.

¹⁵ Maiñ yānī Azrā ne mazkūrā logoñ ko us
nahar ke pās jamā kiyā jo Ahāwā kī taraf bahtī
hai. Wahān ham ḳhaimē lagā kar tīn din ṭahre
rahe. Is daurān mujhe patā chalā ki go ām
log aur imām ā gae haiñ lekin ek bhī Lāwī
hāzir nahīñ hai. ¹⁶ Chunāñche maiñ ne Iliyazar,
Ariyel, Samāyāh, Ilnātan, Yarīb, Ilnātan, Nātan,
Zakariyāh aur Masullām ko apne pās bulā liyā.
Yih sab ḳhāndānī sarparast the jabki shariāt
ke do ustād banām Yūyārīb aur Ilnātan bhī
sāth the. ¹⁷ Maiñ ne unheñ Lāwiyōñ kī ābādī
Kāsifiyāh ke buzurg Iddū ke pās bhej kar wuh
kuchh batāyā jo unheñ Iddū, us ke bhāiyōñ aur
Rab ke ghar ke ḳhidmatgāroñ ko batānā thā tāki
wuh hamāre Ḳhudā ke ghar ke lie ḳhidmatgār
bhejeñ.

¹⁸ Allāh kā shafīq hāth ham par thā, is lie
unhoñ ne hameñ Mahlī bin Lāwī bin Isrāil
ke ḳhāndān kā samajhdār ādmī Saribiyāh bhej
diyā. Saribiyāh apne beṭoñ aur bhāiyōñ ke sāth
pahuñchā. Kul 18 mard the. ¹⁹ In ke alāwā
Mirārī ke ḳhāndān ke Hasbiyāh aur Yasāyāh ko
bhī un ke beṭoñ aur bhāiyōñ ke sāth hamāre pās
bhejā gayā. Kul 20 mard the. ²⁰ Un ke sāth Rab
ke ghar ke 220 ḳhidmatgār the. In ke tamām
nām nasabnāme meñ darj the. Dāūd aur us ke

mulāzimoñ ne un ke bāpdādā ko Lāwiyon̄ kī ḡhidmat karne kī zimmedārī dī thī.

Yarūshalam ke lie Rawānaḡī kī Taiyāriyāñ

²¹ Wahīñ Ahāwā kī nahar ke pās hī main̄ ne elān kiyā ki ham sab rozā rakh kar apne āp ko apne Ḳhudā ke sāmne past kareñ aur duā kareñ kī wuh hameñ hamāre bāl-bachchoñ aur sāmān ke sāth salāmatī se Yarūshalam pahuñchāe.

²² Kyoñki hamāre sāth faujī aur ḡhuṡsawār nahīñ the jo hameñ rāste meñ dākuon̄ se mahfūz rakhte. Bāt yih thī ki main̄ shahanshāh se yih māngne se sharm mahsūs kar rahā thā, kyoñki ham ne use batāyā thā, “Hamāre Ḳhudā kā shafīḡ hāth har ek par ṡahartā hai jo us kā tālib rahtā hai. Lekin jo bhī use tark kare us par us kā saḡht ḡhazab nāzil hotā hai.” ²³ Chunāñche ham ne rozā rakh kar apne Ḳhudā se iltamās kī ki wuh hamārī hifāzat kare, aur us ne hamārī sunī.

²⁴ Phir main̄ ne imāmon̄ ke 12 rāhnumāon̄ ko chun liyā, nīz Saribiyāh, Hasbiyāh aur mazīd 10 Lāwiyon̄ ko. ²⁵ Un kī maujūdagī meñ main̄ ne sonā-chāñdī aur bāqī tamām sāmān tol liyā jo shahanshāh, us ke mushīron̄ aur afsaron̄ aur wahāñ ke tamām Isrāīliyon̄ ne hamāre Ḳhudā ke ghar ke lie atā kiyā thā.

²⁶ Main̄ ne tol kar zail kā sāmān un ke hawāle kar diyā: taḡrīban 22,000 kilogrām chāñdī, chāñdī kā kuchh sāmān jis kā kul wazn takrīban 3,400 kilogrām thā, 3,400 kilogrām sonā, ²⁷ sone ke 20 pyāle jin kā kul wazn taḡrīban sārhe 8 kilogrām thā, aur pītal ke do pālīsh kie hue pyāle jo sone ke pyālon̄ jaise qīmtī the.

28 Maiñ ne ādmiyoñ se kahā, “Āp aur yih tamām chīzeñ Rab ke lie maḵsūs haiñ. Logoñ ne apnī ḵhushī se yih sonā-chāndī Rab āp ke bāpdādā ke Ḳhudā ke lie qurbān kī hai.

29 Sab kuchh ehtiyāt se mahfūz rakheñ, aur jab āp Yarūshalam pahuñcheñge to ise Rab ke ghar ke ḵhazāne tak pahuñchā kar rāhnumā imāmoñ, Lāwīyoñ aur ḵhāndānī sarparastoñ kī maujūdagī meñ dubārā tolnā.”

30 Phir imāmoñ aur Lāwīyoñ ne sonā-chāndī aur bāqī sāmān le kar use Yarūshalam meñ hamāre Ḳhudā ke ghar meñ pahuñchāne ke lie mahfūz rakhā.

Yarūshalam tak Safr

31 Ham pahle mahīne ke 12weñ din * Ahāwā nahar se Yarūshalam ke lie rawānā hue. Allāh kā shafīq hāth ham par thā, aur us ne hameñ rāste meñ dushmanoñ aur ḍākuoñ se mahfūz rakhā.

32 Ham Yarūshalam pahuñche to pahle tīn din ārām kiyā. 33 Chauthe din ham ne apne Ḳhudā ke ghar meñ sonā-chāndī aur bāqī maḵsūs sāmān tol kar imām Marīmot bin Ūriyāh ke hawāle kar diyā. Us waqt Iliyazar bin Fīnhās aur do Lāwī banām Yūzabad bin Yashua aur Nauadiyāh bin Binnūī us ke sāth the. 34 Har chīz ginī aur toli gai, phir us kā pūrā wazn fahrist meñ darj kiyā gayā.

35 Is ke bād jilāwatanī se wāpas āe hue tamām logoñ ne Isrāīl ke Ḳhudā ko bhasm hone wālī qurbāniyāñ pesh kīñ. Is nāte se unhoñ ne pūre Isrāīl ke lie 12 bail, 96 menḍhe, bheṛ ke

---

* **8:31** 19 Aprail.

77 bachche aur gunāh kī qurbānī ke 12 bakre qurbān kie.

³⁶ Musāfiroñ ne Dariyā-e-Furāt ke maḡhribī ilāqe ke gawarnaroñ aur hākimoñ ko shahan-shāh kī hidāyāt pahuñchāñ. In ko parh kar unhoñ ne Isrāīlī qaum aur Allāh ke ghar kī himāyat kī.

9

Ghairyahūdī Bīwiyōñ par Afsos

¹⁻² Kuchh der bād qaum ke rāhnumā mere pās āe aur kahne lage, “Qaum ke ām logoñ, imāmoñ aur Lāwiyōñ ne apne āp ko mulk kī dīgar qaumoñ se alag nahīñ rakhā, go yih ghinaune rasm-o-riwāj ke pairokār haiñ. Un kī auratoñ se shādī karke unhoñ ne apne beṭoñ kī bhī shādī un kī beṭiyōñ se karāī hai. Yoñ Allāh kī muqaddas qaum Kanāniyōñ, Hittiyōñ, Farizziyōñ, Yabūsiyōñ, Ammoniyōñ, Moābiyōñ, Misriyōñ aur Amoriyōñ se ālūdā ho gai hai. Aur buzurgoñ aur afsaroñ ne is bewafāī meñ pahal kī hai!”

³ Yih sun kar main ne ranjīdā ho kar apne kaproñ ko phar liyā aur sar aur dārhī ke bāl noch noch kar nange farsh par baiṭh gayā. ⁴ Wahāñ main shām kī qurbānī tak behis-o-harkat baiṭhā rahā. Itne meñ bahut-se log mere irdgird jamā ho gae. Wuh jilāwatanī se wāpas āe hue logoñ kī bewafāī ke bāis thartharā rahe the, kyonki wuh Isrāīl ke Khudā ke jawāb se nihāyat khaufzadā the. ⁵ Shām kī qurbānī ke waqt main wahāñ se uṭh kharā huā jahāñ main taubā kī hālat meñ

baithā huā thā. Wuhī phaṭe hue kapṛe pahne hue main̄ ghuṭne ṭek kar jhuk gayā aur apne hāthoñ ko āsmān kī taraf uṭhāe hue Rab apne Ḳhudā se duā karne lagā,

⁶ “Ai mere Ḳhudā, main̄ nihāyat sharmindā hūñ. Apnā muñh terī taraf uṭhāne kī mujh meñ jurrat nahīñ rahī. Kyoñki hamāre gunāhoñ kā itnā baṛā ḍher lag gayā hai ki wuh ham se uñchā hai, balki hamārā qusūr āsmān tak pahuñch gayā hai. ⁷ Hamāre bāpdādā ke zamāne se le kar āj tak hamārā qusūr sanjīdā rahā hai. Isī wajah se ham bār bār pardesī hukmrānoñ ke qabze meñ āe haiñ jinhoñ ne hameñ aur hamāre bādshāhoñ aur imāmoñ ko qatl kiyā, giriftār kiyā, lūṭ liyā aur hamārī behurmatī kī. Balki āj tak hamārī hālat yihī rahī hai.

⁸ Lekin is waqt Rab hamāre Ḳhudā ne thoṛī der ke lie ham par mehrbānī kī hai. Hamārī qaum ke bache-khuche hisse ko us ne rihāī de kar apne muqaddas maqām par mahfūz rakhā hai. Yoñ hamāre Ḳhudā ne hamārī āñkhoñ meñ dubārā chamak paidā kī aur hameñ kuchh sukūn muhaiyā kiyā hai, go ham ab tak ghulāmī meñ haiñ. ⁹ Beshak ham ghulām haiñ, to bhī Allāh ne hameñ tark nahīñ kiyā balki Fāras ke bādshāh ko ham par mehrbānī karne kī tahrīk dī hai. Us ne hameñ az sar-e-nau zindagī atā kī hai tāki ham apne Ḳhudā kā ghar dubārā tāmīr aur us ke khandarāt bahāl kar sakeñ. Allāh ne hameñ Yahūdāh aur Yarūshalam meñ ek mahfūz chārdīwārī se gher rakhā hai.

¹⁰ Lekin ai hamāre Ḳhudā, ab ham kyā kaheñ? Apnī in harkatoñ ke bād ham kyā jawāb deñ?

Ham ne tere un ahkām ko nazarandāz kiyā hai ¹¹ jo tū ne apne ḳhādimoṅ yānī nabiyōṅ kī mārifat die the.

Tū ne farmāyā, ‘Jis mulk meṅ tum dāḳhil ho rahe ho tāki us par qabzā karo wuh us meṅ rahne wālī qaumoṅ ke ghinaune rasm-o-riwāj ke sabab se nāpāk hai. Mulk ek sire se dūsre sire tak un kī nāpākī se bhar gayā hai. ¹² Lihāzā apnī beṭiyōṅ kī un ke beṭoṅ ke sāth shādī mat karwānā, na apne beṭoṅ kā un kī beṭiyōṅ ke sāth rishtā bāndhnā. Kuchh na karo jis se un kī salāmatī aur kāmyābī baṛhtī jāe. Tab hī tum tāqatwar ho kar mulk kī achchhī paidāwār khāoge, aur tumhārī aulād hameshā tak mulk kī achchhī chīzeṅ wirāsat meṅ pātī rahegī.’

¹³ Ab ham apnī sharīr harkatoṅ aur baṛe qusūr kī sazā bhugat rahe haiṅ, go ai Allāh, tū ne hameṅ itnī saḳht sazā nahīṅ dī jitnī hameṅ milnī chāhie thī. Tū ne hamārā yih bachā-khuchā hissā zindā chhoṛā hai. ¹⁴ To kyā yih ṭhīk hai ki ham tere ahkām kī ḳhilāfwarzī karke aisī qaumoṅ se rishtā bāndheṅ jo is qism kī ghinaunī harkateṅ kartī haiṅ? Hargiz nahīṅ! Kyā is kā yih natijā nahīṅ niklegā ki terā ḡhazab ham par nāzil ho kar sab kuchh tabāh kar degā aur yih bachā-khuchā hissā bhī ḳhatm ho jāegā? ¹⁵ Ai Rab Isrāīl ke Ḳhudā, tū hī ādil hai. Āj ham bache hue hissē kī haisiyat se tere huzūr khare haiṅ. Ham qusūrwar haiṅ aur tere sāmne qāym nahīṅ rah sakte.”

10

Butparast Bīwiyōṅ ko Talāq

¹ Jab Azrā is tarah duā kar rahā aur Allāh ke ghar ke sāmne paṛe hue aur rote hue qaum ke qusūr kā iqrār kar rahā thā to us ke irdgird Isrāīlī mardoñ, auratoñ aur bachchoñ kā baṛā hujūm jamā ho gayā. Wuh bhī phūṭ phūṭ kar rone lage.

² Phir Ailām ke ḵhāndān ke Sakaniyāh bin Yihiyel ne Azrā se kahā,

“Wāqaī ham ne paṛosī qaumoñ kī auratoñ se shādī karke apne Ḵhudā se bewafāī kī hai. To bhī ab tak Isrāīl ke lie ummīd kī kiran bāqī hai. ³ Āeñ, ham apne Ḵhudā se ahd bāndh kar wādā kareñ ki ham un tamām auratoñ ko un ke bachchoñ samet wāpas bhej deñge. Jo bhī mashwarā āp aur Allāh ke ahkām kā ḵhauf mānane wāle dīgar log hameñ deñge wuh ham kareñge. Sab kuchh sharīat ke mutābiq kiyā jāe.

⁴ Ab uṭheñ! Kyonki yih muāmalā durust karnā āp hī kā farz hai. Ham āp ke sāth haiñ, is lie hauslā rakheñ aur wuh kuchh kareñ jo zarūrī hai.”

⁵ Tab Azrā uṭhā aur rāhnumā imāmoñ, Lāwiyōñ aur tamām qaum ko qasam khilāī ki ham Sakaniyāh ke mashware par amal kareñge.

⁶ Phir Azrā Allāh ke ghar ke sāmne se chalā gayā aur Yūhanān bin Iliyāsib ke kamre meñ dāḵhil huā. Wahāñ us ne pūrī rāt kuchh khāe-pie baḡhair guzārī. Ab tak wuh jilāwatanī se wāpas āe hue logoñ kī bewafāī par mātām kar rahā thā.

⁷⁻⁸ Sarkārī afsaroñ aur buzurgoñ ne faislā kiyā ki Yarūshalam aur pūre Yahūdāh meñ elān kiyā jāe, “Lāzim hai ki jitne bhī Isrāīlī jilāwatanī se wāpas āe haiñ wuh sab tīn din ke andar

andar Yarūshalam meñ jamā ho jāeñ. Jo bhī is daurān hāzir na ho use jilāwatanon kī jamāt se khārij kar diyā jāegā aur us kī tamām milkiyat zabt ho jāegī.”⁹ Tab Yahūdāh aur Binyamīn ke qabilon ke tamām ādmī tīn din ke andar andar Yarūshalam pahuñche. Naweñ mahīne ke bīsweñ din * sab log Allāh ke ghar ke sahan meñ jamā hue. Sab muāmale kī sanjīdagī aur mausam ke sabab se kāñp rahe the, kyonki bārish ho rahī thī.

¹⁰ Azrā Imām khare ho kar kahne lagā, “Āp Allāh se bewafā ho gae haiñ. Ġhairyahūdī auraton se rishtā bāndhne se āp ne Isrāīl ke qusūr meñ izāfā kar diyā hai. ¹¹ Ab Rab apne bāpdādā ke Khudā ke huzūr apne gunāhon kā iqrār karke us kī marzī pūrī karen. Paṛosī qaumon aur apnī pardesī bīwiyon se alag ho jāeñ.”

¹² Pūrī jamāt ne buland āwāz se jawāb diyā, “Āp thīk kahte haiñ! Lāzim hai ki ham āp kī hidāyat par amal karen. ¹³ Lekin yih koī aisā muāmālā nahīn hai jo ek yā do din meñ durust kiyā jā sake. Kyonki ham bahut log haiñ aur ham se sanjīdā gunāh sarzad huā hai. Nīz, is waqt barsāt kā mausam hai, aur ham zyādā der tak bāhar nahīn thahar sakte. ¹⁴ Behtar hai ki hamāre buzurg pūrī jamāt kī numāindagī karen. Phir jitne bhī ādmiyon kī Ġhairyahūdī bīwiyāñ haiñ wuh ek muqarrarā din maqāmī buzurgoñ aur qāziyon ko sāth le kar yahān āeñ aur muāmālā durust karen. Aur lāzim hai ki yih

---

* **10:9** 19 Sitambar.

silsilā us waqt tak jāri rahe jab tak Rab kā ḡhazab ṭhandā na ho jāe.”

¹⁵ Tamām log muttafiq hue, sirf Yūnatan bin Asāhel aur Yahziyāh bin Tiqwā ne faisle kī muḡhālafat kī jabki Masullām aur Sabbatī Lāwī un ke haq meñ the. ¹⁶⁻¹⁷ To bhī Isrāīliyon ne mansūbe par amal kiyā. Azrā Imām ne chand ek ḡhāndānī sarparastoñ ke nām le kar unheñ yih zimmedārī dī ki jahān bhī kisī Yahūdī mard kī ḡhairyahūdī aurat se shādī huī hai wahān wuh pūre muāmale kī tahqīq karen. Un kā kām dasweñ mahīne ke pahle din † shurū huā aur pahle mahīne ke pahle din ‡ takmīl tak pahuñchā.

¹⁸⁻¹⁹ Darj-e-zail un ādmiyon kī fahrist hai jinhoñ ne ḡhairyahūdī auratoñ se shādī kī thī. Unhoñ ne qasam khā kar wādā kiyā ki ham apnī bīwiyon se alag ho jāenge. Sāth sāth har ek ne qusūr kī qurbānī ke taur par menḡhā qurbān kiyā.

Imāmoñ meñ se qusūrwār:

Yashua bin Yūsadaq aur us ke bhāī Māsiyāh, Iliyazar, Yarīb aur Jīdaliyāh,

²⁰ Immer ke ḡhāndān kā Hanānī aur Zabadiyāh,

²¹ Hārim ke ḡhāndān kā Māsiyāh, Iliyās, Samāyāh, Yihiyel aur Uzziyāh,

²² Fashhūr ke ḡhāndān kā Iliyuanī, Māsiyāh, Ismāīl, Nataniyel, Yūzabad aur Iliyāsā.

²³ Lāwiyon meñ se qusūrwār:

---

† **10:16-17** 29 Disambar. ‡ **10:16-17** 27 Mārch.

Yūzabad, Simaī, Qilāyāh yānī Qalītā, Fatahiyāh, Yahūdāh aur Iliyazar.

²⁴ Gulūkāroñ meñ se qusūrwār:

Iliyāsib.

Rab ke ghar ke darbānoñ meñ se qusūrwār:

Sallūm, Talam aur Ūrī.

²⁵ Bāqī qusūrwār Isrāīlī:

Parūs ke ḵhāndān kā Ramiyāh, Yazziyāh, Malkiyāh, Miyāmīn, Iliyazar, Malkiyāh aur Bināyāh.

²⁶ Ailām ke ḵhāndān kā Mattaniyāh, Zakariyāh, Yihiyel, Abdī, Yarīmot aur Iliyās,

²⁷ Zattū ke ḵhāndān kā Iliyauainī, Iliyāsib, Mattaniyāh, Yarīmot, Zabad aur Azīzā.

²⁸ Babī ke ḵhāndān kā Yūhanān, Hananiyāh, Zabbī aur Atlī.

²⁹ Bānī ke ḵhāndān kā Masullām, Mallūk, Adāyāh, Yasūb, Siyāl aur Yarīmot.

³⁰ Pakhat-moāb ke ḵhāndān kā Adnā, Kilāl, Bināyāh, Māsiyāh, Mattaniyāh, Bazliyel, Binnūī aur Manassī.

³¹ Hārim ke ḵhāndān kā Iliyazar, Yissiyāh, Malkiyāh, Samāyāh, Shamāūn, ³² Binyamīn, Mallūk aur Samariyāh.

³³ Hāshūm ke ḵhāndān kā Mattanī, Mattattāh, Zabad, Ilīfalat, yāremī, Manassī aur Simaī.

³⁴ Bānī ke ḵhāndān kā Mādī, Amrām, Ūel, ³⁵ Bināyāh, Badiyāh, Kalūhī, ³⁶ Waniyāh, Marīmot, Iliyāsib, ³⁷ Mattaniyāh, Mattanī aur Yāsī.

³⁸ Binnūī ke ḵhāndān kā Simaī, ³⁹ Salamiyāh, Nātan, Adāyāh, ⁴⁰ Maknadbī, Sāsī, Sārī,

⁴¹ Azarel, Salamiyāh, Samariyāh, ⁴² Sallūm, Amariyāh aur Yūsuf.

⁴³ Nabū ke ḵhāndān kā Ya'iyel, Mattitiyāh, Zabad, Zabīnā, Yaddī, Yoel aur Bināyāh.

⁴⁴ In tamām ādmiyoñ kī Ġhairyahūdī auratoñ se shādī huī thī, aur un ke hāñ bachche paidā hue the.

Kitab-i Muqaddas
The Holy Bible in Urdu, Urdu Geo Version, Roman
Script

copyright © 2019 Urdu Geo Version

Language: (Urdu)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2023-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 13 Dec 2023

123ff8cb-27b3-5817-a02a-22e67145fd30